

III

(Parengiamieji aktai)

REGIONŲ KOMITETAS

99-OJI PLENARINĖ SESIJA, 2013 M. SAUSIO 31 D.–VASARIO 1 D.

Regionų komiteto nuomonė. Europos politinių partijų ir Europos politinių fondų statusas ir finansavimas

(2013/C 62/15)

REGIONŲ KOMITETAS

- yra įsitikinęs, kad šis pasiūlymas gali sudaryti palankesnes sąlygas debatams Europos ir tarpvalstybiniu lygmeniu ir padėti formuoti Europos viešajai nuomonei;
- sutinka, kad norint įgyti Europos teisinį statusą, reikėtų laikytis griežtų valdymo, atskaitomybės ir skaidrumo reikalavimų;
- pritaria reglamento nuostatomis, pagal kurias tais atvejais, kai politinės partijos ir su jomis susiję fondai kreipiasi į Europos Parlamentą su prašymu užregistruoti juos Europos politinėmis partijomis arba fondais, būtų atsižvelgiama į atstovavimą ne tik Europos ir nacionaliniu, bet ir regioninių parlamentų lygmenimis;
- prašo Tarybos ir Europos Parlamento įtraukti RK į šį pamatinių Europos Sąjungos vertybių tikrinimo procesą;
- mano, kad siūlomas ES finansavimo paskirstymas yra tinkamas, tačiau siūlo skirstant lėšas atsižvelgti ir į atstovų Regionų komitete skaičių;
- rekomenduoja leisti Europos lėšas panaudoti Europos lygmens referendumų kampanijoms ar visuomenės iniciatyvoms.

Pranešėjas	Istvan SÉRTŐ-RADICS (HU / LDAE), Užkos meras
Pamatinis dokumentas	Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos politinių partijų ir Europos politinių fondų statuto ir finansavimo COM(2012) 499 final – 2012/0237 (COD)

Regionų komiteto nuomonė – Europos politinių partijų ir Europos politinių fondų statusas ir finansavimas

I. POLITINĖS REKOMENDACIJOS

REGIONŲ KOMITETAS

1. palankiai vertina pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl Europos politinių partijų ir Europos politinių fondų statuto ir finansavimo, kurį Europos Komisija paskelbė 2012 m. rugsėjo 12 d. Šiuo pasiūlymu panaikinamas ir pakeičiamas Reglamentas Nr. 2004/2003/EB, iki šiol reguliavęs politinių partijų ir fondų veiklą;

2. ketina prisidėti (visų pirma todėl, kad Komiteto sudėtis grindžiama frakcijomis) prie šio pasiūlymo dėl teisėkūros procedūra priimamo akto rengimo, nes jis, be kitų teigiamų dalykų, gali vietos ir regionų lygmeniu atkreipti daugiau dėmesio į Europos politinius sprendimus ir į Regionų komiteto narių dalyvavimą rengiant šiuos sprendimus;

3. patvirtina, kad stengsis propaguoti Europos Sąjungos pilietybę⁽¹⁾ ir ugdyti ES pilietiškumą švietimo priemonėmis⁽²⁾, kaip neseniai pabrėžė kai kuriose savo nuomonėse;

4. dar kartą patvirtina, kad ypač propaguos Europos Sąjungos pilietybę ir su ja susijusias teises, visų pirma balsavimo teisę. Regionų komitetas savo veikloje, skirtoje 2013 m. Europos piliečių metų iniciatyvai, šiam klausimui skirs daug dėmesio⁽³⁾;

5. pabrėžia, jog reikia, kad Europos Sąjungos pilietybė padėtų kurti Europos demokratiją – į Europos integracijos procesą įtraukti piliečius. Todėl Europos Sąjungos piliečiams naudinga, kad Europos atstovaujamoji demokratija galėtų klestėti. Tikrai tarpvalstybinės Europos politinės partijos ir fondai atlieka svarbų vaidmenį užtikrinant, kad piliečių balsas būtų girdimas Europos lygmeniu;

6. yra įsitikinęs, kad šis pasiūlymas gali sudaryti palankesnes sąlygas debatams Europos ir tarpvalstybiniu lygmeniu ir padėti formuotis Europos viešajai nuomonei; be to, pasiūlymas gali padidinti visuomenės domėjimąsi rinkimais į Europos

Parlamentą, padėti paskatinti rinkėjus aktyviau juose dalyvauti ir sustiprinti Europos Sąjungos demokratinį legitimumą;

7. pritaria pagrindiniams reglamento tikslams: padidinti Europos politinių partijų ir fondų matomumą, pripažinimą, veiksmingumą, skaidrumą ir atskaitomybę;

8. laikosi nuomonės, kad labai svarbu tvirčiau susieti Europos politines partijas ir Europos politinius fondus ir sutinka, kad viena Europos politinė partija turėtų turėti ne daugiau kaip vieną oficialiai su ja susijusį politinį fondą;

Registracija ir kontrolė

9. mano, kad bendro Europos teisinio statuso sukūrimas būtų svarbus žingsnis Europos politinės sąjungos link ir suteiktų galimybę Europos politinėms partijoms ar Europos politiniams fondams registruotis ir įgyti ES teise pagrįstą teisinį statusą bei leistų atsakyti skirtingų nacionalinių teisinių formų, kuriomis iki šiol buvo grindžiama jų veikla; tačiau pažymi, jog tai, ar šiuo projektu bus pasiekta tokio tikslo, priklausys nuo to, ar valstybės narės jį tinkamai įgyvendins;

10. pabrėžia, kad Komisijos siūloma Europos statuto sistema paremta nacionaliniu lygmeniu registruotų, šiuo metu veikiančių ir plačiai visuomenėje pripažintų partijų, aljansų ir fondų veiklos patirtimi, bet šis pasiūlymas (ypač jo nuostatos dėl nepriklausomo Europos teisinio statuso) turi tam tikrų trūkumų, kurie rodo, kad rengiant naują statutą į Europos politinių partijų patirtį, įgytą nuo 2004 m., atsižvelgta ne iki galo;

11. pabrėžia, kad tikro Europos teisinio statuso sukūrimas yra nepaprastai svarbus Europos politinėms partijoms ir su jomis susijusiems Europos politiniams fondams, kadangi jis leidžia vienodomis sąlygomis pasirinkti būstinės vietą bet kurioje ES valstybėje narėje atsižvelgiant į partijų ir fondų ypatumus ir jų politinį identitetą;

12. todėl pabrėžia, jog svarbu, kad šiuo reglamentu nustatytame Europos teisiniame statute reikia atsižvelgti į nacionalinius teisės aktus; vis dėlto Europos institucijoms rekomenduojama apsvaistyti galimybę ateityje parengti visavertį Europos teisinį statutą;

⁽¹⁾ CdR 355/2010.

⁽²⁾ CdR 120/2005.

⁽³⁾ R/CdR 1030/2012 7 punktas.

13. sutinka, kad norint įgyti Europos teisinį statusą, reikėtų laikytis griežtų valdymo, atskaitomybės ir skaidrumo reikalavimų;

14. mano, jog svarbus žingsnis yra tai, kad viena iš konkrečių Europos teisinio statuso suteikimo ir – dar svarbiau – išsaugojimo sąlygų ir reikalavimų yra pagarba vertyboms, kuriomis grindžiama ES. Iki šiol tai buvo viena iš šalims kandidatams keliamų stojimo į ES sąlygų, o šiame reglamente pagrindinės ES vertybės paverčiamos kriterijumi, kurį galima ir reikėtų vertinti vykdant politinę stebėseną;

15. pritaria reglamento nuostatomis, pagal kurias tais atvejais, kai politinės partijos ir su jomis susiję fondai kreipiasi į Europos Parlamentą su prašymu užregistruoti juos Europos politinėms partijoms arba fondams, būtų atsižvelgiama į atstovavimą ne tik Europos ir nacionaliniu, bet ir regioninių parlamentų lygmenimis. Tačiau atsižvelgiant į struktūrų valstybėse narėse skirtumus, dar reikia aiškiai apibrėžti tarpinio politinio lygmens pobūdį (žemė, regionas, grafystė, departamentas, provincija);

16. pritaria tam, kad Europos Parlamentas kasmet tikrintų, ar Europos politinės partijos ir Europos politiniai fondai laikosi reglamente nustatytų sąlygų ir reikalavimų, ir paprašytas galėtų tikrinti, ar kuri nors partija arba fondas toliau laikosi pamatinių Europos Sąjungos vertybių;

17. prašo Tarybos ir Europos Parlamento įtraukti RK į šį pamatinių Europos Sąjungos vertybių tikrinimo procesą;

18. rekomenduoja, kad bet kuriuo atveju būtų privaloma įtraukti RK į šį procesą, kai tikrinama partija yra atstovaujama Regionų komitete;

Finansavimas

19. primena, kad savo nuomonėje dėl Daugiametės finansinės programos po 2013 m. ⁽⁴⁾ RK pabrėžė, jog reikia skirti pakankamai išteklių tam, kad visuomenė galėtų dalyvauti veikloje, skirtoje pagrindinėms teisėms ir demokratijai propaguoti bei Europos pilietybei ugdyti. Tikroms tarpvalstybinėms Europos politinėms partijoms ir su jomis susijusiems Europos politiniams fondams tenka svarbus vaidmuo mažinant atotrūkį tarp nacionalinės ir ES politikos ir taip užtikrinant, kad piliečių balsas būtų girdimas Europos lygmeniu;

20. pažymi, kad Komisijos pasiūlyme skiriami teisinio statuso įgijimo kriterijai ir kriterijai, susiję su teise gauti finansavimą;

21. sutinka, kad Europos politinėms partijoms ir Europos politiniams fondams suteikiamas ES finansavimas ir toliau turėtų būti skiriamas iš Europos Parlamento biudžeto;

22. pritaria, kad teisė gauti finansavimą iš ES biudžeto būtų suteikiama tik tiems subjektams, kurie yra pripažinti Europos politine partija arba Europos politiniu fondu – taigi tiems subjektams, kurie atitinka tokio pripažinimo sąlygas ir reikalavimus;

23. mano, kad siūlomas ES finansavimo paskirstymas (15 proc. paskirstoma lygiomis dalimis, o 85 proc. partijoms paskirstoma proporcingai pagal jų narių Europos Parlamente skaičių) yra tinkamas, tačiau siūlo numatyti galimybę skirstant lėšas atsižvelgti ir į atstovų Regionų komitete skaičių;

24. palankiai vertina tai, kad šiuo pasiūlymu dovanų, kurias vienam rėmėjui (fiziniam arba juridiniam asmeniui) yra leidžiama suteikti per vienus metus, riba nuo dabartinės 12 000 eurų sumos pakeliama iki 25 000 eurų, taip politinėms partijoms ir fondams suteikiant daugiau galimybių įgyti nuosavų išteklių;

25. pritaria principui ir praktikai, pagal kurią Europos lėšos nėra naudojamos nacionaliniams, regioniniams ar vietiniams rinkimams arba kitoms politinėms partijoms, ypač nacionalinėms politinėms partijoms arba jų kandidatams tiesiogiai ar netiesiogiai finansuoti: tai tikrai prieštarautų viršvalstybiniam pasiūlymo pobūdžiui;

26. tačiau nesupranta, kodėl Europos politinės partijos ir Europos politiniai fondai per nacionalinius, regioninius ar vietinius rinkimus negalėtų iš savo pajamų finansuoti jų europinėms politinėms šeimoms atstovaujančių kandidatų;

27. supranta, kodėl šiuo pasiūlymu taip pat siekiama uždrausti Europos lėšas naudoti nacionalinių, regioninių ar vietinių referendumų (pavyzdžiui, dėl sutarties pakeitimų) kampanijoms finansuoti, tačiau rekomenduoja leisti Europos lėšas skirti Europos lygmens referendumų kampanijoms ar visuomenės iniciatyvoms;

Praktinė veikla, vietos ir regionų perspektyvos

28. yra įsitikinęs, kad Europos politinėms partijoms vykdant savo veiklą vis dažniau pavyks veiksmingiau išreikšti ir paviešinti piliečių valią dėl renkamų pareigūnų ir kitų atstovaujamybų pareigų Europos lygmeniu ir kad jos sugebės užmegzti glaudesnius tiesioginius ryšius tarp Europos ir vietos ir (arba) regionų valdžios institucijų;

29. pabrėžia, jog būtina užtikrinti, kad Europos Sąjungos piliečiai valstybėse narėse turėtų visapusę prieigą prie informacijos, nes tai yra būtina jų dalyvavimo politiniame gyvenime sąlyga, ir ragina savo narius imtis priemonių, kuriomis būtų užtikrinta, kad valstybės narės garantuotų prieigą prie informacijos ⁽⁵⁾. Šiuo požiūriu svarbų vaidmenį galėtų atlikti ir tikrai tarpvalstybinės Europos politinės partijos;

⁽⁴⁾ CdR 283/2011.

⁽⁵⁾ CdR 170/2010, 17 punktas. Taip pat žr. CdR 355/2010, 37 punktas.

30. sutinka, kad, jei egzistuotų tikrai tarpvalstybinės Europos politinės partijos, ateityje kandidatai galėtų dalyvauti vietiniuose ir regioniniuose rinkimuose kaip Europos, o ne nacionalinės ar regioninės politinės partijos atstovai; taip būtų užtikrintas aiškesnis tiesioginis ryšys tarp Europos politikos ir vietos ir (arba) regioninės politikos;

31. pritaria politiniam ryžtui užtikrinti, kad Europos teisinis statusas ir finansavimo taisyklės įsigaliojūt gerokai iki 2014 m. Europos Parlamento rinkimų ir kad jas taip pat būtų galima taikyti Europos politinių partijų ir Europos politinių fondų vietos ir regionų lygmenimis vykdomų kampanijų, susijusių su Europos piliečių iniciatyvomis, finansavimui;

Subsidiarumas, proporcingumas ir geresnis reguliavimas

32. sutinka, jog galima teigti, kad pasiūlymas atitinka subsidiarumo principą, nes Europos teisinio statuto, taip pat Europos politinių partijų ir politinių fondų finansavimo taisyklės gali būti nustatytos tik ES lygmeniu;

33. pažymi, kad daugiapakopė kuriamos ES demokratinės sistemos struktūra būtų atspindėta praktiškai, jeigu būtų numatyta galimybė Regionų komitetui dalyvauti tikrinant, ar Europos politinės partijos ir politiniai fondai gerbia pagrindines ES vertybes;

34. sutinka, jog apskritai galima teigti, kad pasiūlymas atitinka proporcingumo principą, nes juo nustatoma tik tai, kas būtina Europos lygmeniu nubrėžtiems tikslams siekti;

35. tačiau išvelgia prieštaravimą: nors pasiūlymu siekiama sukurti naują abiejų rūšių subjektų (partijų ir fondų) Europos teisinę formą, daugelyje praktinės veiklos sričių jie ir toliau veiktų remdamiesi teisine forma, pripažinta valstybės narės, kurioje yra jų būstinė, teisinėje sistemoje;

36. apgailestauja, kad neatliktas šio pasiūlymo poveikio vertinimas;

37. pripažįsta, kad Europos Komisija konsultavosi su suinteresuotais šalimis ir pasiūlyme atsižvelgė į šių konsultacijų rezultatus, tačiau dokumente nėra aiškiai nurodyta, ar į šias konsultacijas buvo įtrauktas vietos ir regionų lygmuo;

38. prašo Europos Parlamento į pasiūlyme numatytą Europos teisinio statuto ir finansavimo sistemos vertinimo procesą, kuris vyks trečiaisiais metais po kitų rinkimų į Europos Parlamentą, įtraukti ir Regionų komitetą.

II. SIŪLOMI PAKEITIMAI

1 pakeitimas

2 straipsnio 5 dalis

Apibrėžtys

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
regioninis parlamentas arba regioninė asamblėja – įstaiga, kurios nariai turi regioninį rinkimų mandatą arba yra politiškai atskaitingi išrinktai asamblėjai;	regioninis parlamentas arba regioninė asamblėja – <u>tarpinio lygmens tarp savivaldybės ir valstybės įstaiga</u> , kurios nariai turi <u>regioninį</u> viršmunicipalinio lygmens teritorinį rinkimų mandatą arba yra politiškai atskaitingi <u>subnacionalinio lygmens</u> išrinktai asamblėjai;

Paaškinimas

Išrinktos tarpinio lygmens asamblėjos kiekvienoje valstybėje narėje turi skirtingų ypatumų. Ne visur tai vadinama regioniniais parlamentais ar regioninėmis asamblėjomis. Atsižvelgiant į šią struktūrą įvairovę, reikia paašškinti tarpinio politinio lygmens pobūdį (žemė, regionas, grafystė, departamentas, provincija ir kt.). Pakeitime siūloma formuluotė „tarpinis lygmuo“ yra platesnė ir pritaikoma visoms valstybėms narėms aiškiai skiriant municipalinio lygmens rinkimų mandatą.

2 pakeitimas

7 straipsnio 2 dalis

Registracijos tikrinimas

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
2. Kiekvienu vieno ketvirtadalio narių, atstovaujančių bent trimis politinėms grupėms, prašymu Europos Parlamentas narių balsų dauguma priima sprendimą, ar Europos politinė partija tebetenkina 3 straipsnio 1 dalies c punkte jai nustatytą sąlygą, o Europos politinis fondas – 3 straipsnio 2 dalies c punkte jam nustatytą sąlygą.	2. Kiekvienu vieno ketvirtadalio narių, atstovaujančių bent trimis politinėms grupėms, prašymu Europos Parlamentas narių balsų dauguma priima sprendimą, ar Europos politinė partija tebetenkina 3 straipsnio 1 dalies c punkte jai nustatytą sąlygą, o Europos politinis fondas – 3 straipsnio 2 dalies c punkte jam nustatytą sąlygą.

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
Prieš priimdamas spėdimą, Europos Parlamentas išklauso atitinkamos Europos politinės partijos arba Europos politinio fondo atstovus ir prašo nepriklausomų žymių asmenų komiteto pateikti šiuo klausimu nuomonę per priimtina laikotarpį.	Prieš priimdamas spėdimą, Europos Parlamentas išklauso atitinkamos Europos politinės partijos arba Europos politinio fondo atstovus ir prašo nepriklausomų žymių asmenų komiteto pateikti šiuo klausimu nuomonę per priimtina laikotarpį. <u>I šį procesą jis įtraukia Regionų komitetą bent jau tais atvejais, kai tikrinimas susijęs su Regionų komitete atstovaujama Europos politine partija.</u>
Komitetą sudaro trys nariai, kurių kiekvieną Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija paskiria per šešis mėnesius nuo pirmosios Europos Parlamento sesijos po rinkimų į jį pabaigos. Komiteto sekretoriato funkcijas ir finansavimą užtikrina Europos Parlamentas.	Komitetą sudaro trys nariai, kurių kiekvieną Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija paskiria per šešis mėnesius nuo pirmosios Europos Parlamento sesijos po rinkimų į jį pabaigos. Komiteto sekretoriato funkcijas ir finansavimą užtikrina Europos Parlamentas.

Paaiškinimas

Regioninis aspektas yra viena iš būtinų registracijos sąlygų; todėl suprantama, kad Regionų komitetui taip pat tenka tam tikras vaidmuo tikrinant, ar gerbiamos pagrindinės ES vertybės, bent jau tais atvejais, kai susijusi partija yra atstovaujama Regionų komitete.

3 pakeitimas

18 straipsnio 4 dalis

Draudimas finansuoti

Komisijos siūlomas tekstas	RK pakeitimas
	<u>4. Draudimas finansuoti netaikomas paramai, kuria Europos politinės partijos ir Europos politiniai fondai teikia su Europos piliečių iniciatyvomis susijusioms kampanijoms.</u>

Paaiškinimas

Europos politinėms partijoms ir Europos politiniams fondams reikia pasireikšti ir su Sąjungos piliečiais bendrauti ne tik Europos Parlamento rinkimų kampanijų metu, bet ir propaguojant Europos vertybes laikotarpiu tarp rinkiminių kampanijų, pavyzdžiui, įgyvendinant Europos piliečių iniciatyvas.

2013 m. sausio 31 d., Briuselis

*Regionų komiteto
pirmininkas*

Ramón Luis VALCÁRCEL SISÓ